

Sistem organa za varenje

- Usta i ždreló.
- Jednjak.
- Želudac.
- Creva.
- Jetra.
- Gušterača.
- Slezina.

Usta i ždrela

- Živina umesto usana ima rožnati kljun.
- U ptica ne postoje obrazine, kao i meko nepce.
- Na sredini tvrdog nepca obrazovao se procep (*spatium palatinum*) koji predstavlja aboralne nosne otvore (*choanae*).
- Preko kojih usna duplja, ždrela i grlo komuniciraju s nosnim dupljama.
- Jezik ima oblik kljuna, kod kokošiju i ćuraka čvrst, slabo pokretan, uzan i na vrhu zašiljen. a kod pataka i gusaka je nešto širi, deblji i mesnatiji.
- Zaušne žlezde (*gll. parotides*), slabo su razvijene i nalaze se u blizini aboralnih delova kljuna.

Jednjak

- Pre ulaza u grudnu duplju u kokoši i ćuraka se kesasto proširuje u voljku (*ingluvies*).
- Voljka ima posebnu ulogu i omogućava sakupljanje, kvašenje i maceriranje hrane.
- Inervisana je vegetativnim nervima, što znači radi bez uticaja volje jedinke.
- U golubova sluzokoža voljke proizvodi tzv. ingluvijulno mleko kojim mužjak i ženka napajaju svoje mladunče u prvim danima života.
- Kod pataka i gusaka jednjak se takođe proširuje, ali ne u obliku kese već u vidu levka.

Želudac

- Deli se na žlezdani (*pars glandularis*) i mišićni želudac (*pars muscularis*).
- Žlezdani želudac predstavlja završni, konusno prošireni deo jednaka i stoji u neposrednoj vezi s mišićnim želucom, i predstavlja digestivni organ, u čijoj se sluzokoži nalaze površni i dublji sloj žlezda.
- On se nalazi dorzalno na prelazu torakalne u trbušnu duplju.
- Sluzokoža žlezdanog želuca je malo nabrana i u njoj postoje žlezde koje funkcionalno odgovaraju fundusnim žlezdama želuca domaćih sisara.
- Njihovi izvodni kanali vide se na površini sluzokože prostim okom

- Mišićni želudac je znatno veći od žlezdanog i izgrađen je od snažnih i debelih glatkih mišića, zatvoreno crvene boje
- Prilično je voluminozan, a iznutra je obložen jakom, debelom i orožalom sluzokožom.
- U sadržaju mišićnih želudaca nalazi se pesak (belutak), koji pomaže u mlevenju hrane zbog čega se mišićni želudac i naziva mlin ili žrvanj.

Creva

Dvanaestopalačno creva (<i>duodenum</i>)	<ul style="list-style-type: none">• Kokoške: 30 cm• Čurke: 40 cm.• Patke: 35-50 cm
Tanko ili prazno crevo (<i>jejunum</i>)	<ul style="list-style-type: none">• Kokoške: 80-120 cm• Čurke: 120-160 cm.• Patke: 85-110 cm• Guske: 140-170 cm
Kratko ili vito crevo (<i>ileum</i>)	<ul style="list-style-type: none">• Graoraste je boje i nešto debljih zidova od jejunuma.
Dva slepa creva (<i>caeca</i>)	<ul style="list-style-type: none">• U ptica postoje dva skoro simetrična slepa creva (<i>caeca</i>).• Dužine od 10 do 35 cm.
Debelo crevo	<ul style="list-style-type: none">• Početni (<i>colon</i>) i završni deo (<i>rectum</i>).• Rektum završava jazvom ili kloakom (<i>cloaca</i>).• U nju se ulivaju ureteri (dovode koncentrovanu mokraću iz bubrega), semevodi muških životinja (dovode produkte polnih žlezda), a u ženskih životinja u pomenuti prostor dospevaju jaja koja prolaze kroz levi otvor levog jajnika.• U pataka i gusana, na dorzalnom zidu jazvinog proširenja (<i>proctodeum</i>) je izvučena i uvrnuta sluzokoža, u obliku svrdla, koje služi kao pomoćni kopulacioni polni organ (<i>pesudopenis</i>).

Jetra (*hepar*)

- U odnosu na jetru sisara je srazmerno velika i krta.
- Sastoji se od desnog (*lobus hepatis dexter*) i levog režnja (*lobus hepatis sinister*).
- Na desnom režnju nalazi se žučna kesica (*vesica felea*) koja nedostaje u morki.
- Iz desnog jetrinog režnja se izliva žuč u žučnu kesu odnosno u duodenum.

Gušterača (*pancreas*)

- Nalazi se u dvostrukom zavoju duodenuma.
- Pankreasni sok se uliva u duodenum.

Slezina (*lien*)

- Nalazi se desno na prelazu žlezdanog u mišićni želudac.
- U kokošiju i ćuraka je okruglasta, veličine manjeg oraha.
- Kod pataka i gusaka je troćošasta i nešto veća.

Pitanja za proveru znanja

Voljka ima sekretornu ulogu kod:

a.) golubova.

b.) kokošaka

c.) košaka i pataka.

Voljka ima sekretornu ulogu kod:

a.) golubova.

~~b.) kokošaka~~

~~c.) košaka i pataka.~~

Kod ptica sekretornu ulogu ima:

- a) prednji želudac.
- b) zadnji želudac.
- c) celi želudac.

Kod ptica sekretornu ulogu ima:

- a) prednji želudac.
- ~~b) zadnji želudac.~~
- ~~c) celi želudac.~~

U kloaki živine se završavaju:

- a.) digestivni i mokraćni organi.
- b.) organi za varenje i reprodukciju.
- c.) digestivni i urogenitalni organi.

U kloaki živine se završavaju:

- a.) ~~digestivni i mokraćni organi.~~
- b.) ~~organi za varenje i reprodukciju.~~
- c.) digestivni i urogenitalni organi.